

المجدد الذي يحفظ الدين من التحريف [438]: فرد تجدیدکننده‌ای که دین را از تحریف باز می‌دارد [439]

وحتى يجدد شخص الدين ويعيد الحق فيه إلى موضعه ويدفع عنه التحرير لابد أن يكون متصلًا بالله، حتى يعرفه الله موضع التصحيح والتجديد، وإنما فهو محرف كغيره من المحرفين للدين لا أكثر.

برای این‌که فردی دین را تجدید نماید و حق دین را به جایگاهش بازگرداند و تحریف را از آن برطرف نماید، باید به خداوند متصل باشد تا خداوند به او، جایگاه‌های تصحیح و تجدید را بفهماند؛ وگرنه او تحریف‌کننده‌ای است مانند دیگر تحریف‌کنندگان دین، نه بیشتر.

وَمِنَ الْأَحَادِيثُ الصَّحِيحَةُ الْمُشْهُورَةُ عِنْ سَنَةِ مَا يَرْوِيهِ أَبُو هَرِيرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ:
از جمله‌ی احادیث مشهور نزد اهل سنت، روایتی است که ابوهریره از رسول الله صلی الله علیه وسلم روایت می‌کند که فرمود:

«إِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مائَةٍ سَنَةٍ مِنْ يُجَدِّدُ لَهَا دِينَهَا» [440].
(خداوند برای این امت در سر هر صد سالی، فردی را می‌فرستد که دینش را تجدید نماید). ([441])

[438] روى في تفسير العياشي: (عن جابر عن أبي جعفر (عليه السلام) قال سأله عن تفسير هذه الآية: "لِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَّ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ" قال: تفسيرها بالباطن أن لكل قرن من هذه الأمة رسولاً من آل محمد يخرج إلى القرن الذي هو إليهم رسول، وهم الأولياء وهم الرسل، وأما قوله: "فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَّ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ" قال: معناه إن الرسل يقضون بالقسط وهم لا يظلمون كما قال الله).

[439]. در تفسیر عیاشی روایت شده است که جابر گوید: از امام باقر(ع) در مورد تفسیر این آیه: ((و هر امتی را فرستاده‌ای است. پس چون فرستاده‌شان بباید، میان‌شان به عدالت داوری شود و بر آنان ستم نرود)) (یونس، ۴۷). پرسیدم. ایشان فرمود: تفسیر باطنی آن این است که هر قرنی از این امت، فرستاده‌ای از آل محمد دارد که به سوی مردم آن قرن فرستاده شده است. آنان اولیاء هستند و آنان فرستادگان هستند. اما سخن خداوند: ((پس چون فرستاده‌شان بباید، میان‌شان به عدالت داوری شود)) معنای آن این است که فرستادگان با عدل قضاوت می‌کنند و همان‌طور که خداوند فرمود، ستم نمی‌کنند.

[440]. سنن أبي داود: ج 2 ص 311؛ المستدرك - الحاكم: ج 4 ص 522؛ المعجم الأوسط - الطبراني: ج 6 ص 324؛ الجامع الصغير - السيوطي: ج 1 ص 282 برقم 1845؛ كنز العمال - المتقي الهندي: ج 12 ص 193 برقم 34623؛ كشف الخفاء - العجلوني: ج 1 ص 243 برقم 740، وقال عنه: "رواه أبو داود عن أبي هريرة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم، وأخرجه الطبراني في الأوسط عنه أيضاً بسند رجاله ثقات، وأخرجه الحاكم من حديث ابن وهب وصححه، وقد اعتمد الأئمة هذا الحديث"; المقاصد الحسنة - السخاوي، تصحیح وتعليق عبد الله محمد الصديق، دار الكتب العلمية - بيروت - لبنان، ط. 1، 1979، ص 121 - 122 برقم 238. وقال عنه: "وقد أخرجه الطبراني في الأوسط كالأول وسنه صحيح، ورجاله كلهم ثقات"; مختصر المقاصد - الزرقاني، تحقيق محمد بن لطفي الصباغ، بيروت، ط. 4، المكتب الإسلامي، 1989، ص 87 برقم 215، وقال عنه: "صحيح"; السلسلة الصحيحة - الألباني: ج 2 ص 148 برقم 599، وقال عنه: "والسند صحيح؛ رجاله ثقات رجال مسلم".

[441]. سنن أبي داود، ج 2، ص ۳۱۱؛ مستدرك، حاكم: ج ۴، ص ۵۵۲؛ معجم الأوسط، طبراني، ج ۶، ص ۳۲۴؛
جامع الصغير، سيوطي، ج ص ۲۸۲، ح ۱۸۴۵؛ كنز العمال، متقي هندي، ج ۱۲، ص ۱۹۳، ح ۳۴۶۲۳؛ كشف الخفاء،
عجلوني، ج ۱ ص ۲۴۳، ح ۷۴۰ و در مورد آن می‌گوید: «ابوداود آن را از ابوهریره از رسول الله صلى الله عليه وسلم
روایت کرده است و طبرانی آن را از او با سندش از ثقه‌ها آورده است و حاکم آن را از حدیث ابن وهب آورده است و
آن را تصحیح کرده است و امامان به این حدیث اعتماد کردند». مقاصد الحسن، سخاوي، تصحیح وتعليق عبد الله
محمد صديق، دارالكتب العلميه، بيروت، لبنان، ط. ۱، ۱۹۷۹م، ص ۱۲۱ تا ۱۲۲، ح ۲۳۸ و در مورد آن می‌گوید:
«طبراني آن را در اوسط مانند اولی آورده است و سندش صحيح است و همه‌ی رجالش ثقه هستند».
مختصرالمقاصد، زرقاني، تحقيق محمد بن لطفي صباغ، بيروت، ط. 4، مكتب إسلامي، 1989م، ص ۲۱۵، ح ۸۷ و در مورد آن گفته است:
«سندش صحيح است و رجالش ثقه هستند و رجال مسلم هستند».